2024/2033

29.7.2024

KOMISJONI OTSUS (EL) 2024/2033,

21. september 2023,

meetme SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN) kohta, mida Itaalia rakendas Banca Tercase kasuks

(teatavaks tehtud numbri C(2024) 6281 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele ([1]) ja võttes nende märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) Komisjon sai ajakirjandusest ning panga Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A (edaspidi „Tercas“) ja Itaalia hoiuste tagamise skeemi Fondo interbancario di tutela dei depositi (edaspidi „FITD“) veebisaitidelt teada, et FITD oli panga toetamiseks sekkunud (edaspidi „FITD toetusmeetmed“).

(2) 8. augustil ja 10. oktoobril 2014 taotles komisjon Itaalialt teavet. Itaalia vastas taotlusele 16. septembril ja 14. novembril 2014.

(3) 27. veebruari 2015. aasta kirjas teavitas komisjon Itaaliat oma otsusest algatada seoses asjaomaste meetmetega Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetlus (edaspidi „menetluse algatamise otsus“).

(4) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ([2]). Komisjon kutsus huvitatud isikuid esitama asjaomaste meetmete kohta märkusi.

(5) 2. aprillil 2015 sai komisjon kätte Itaalia märkused.

(6) 22. mail 2015 laekusid komisjonile märkused kahelt huvitatud isikult, nimelt Tercaselt ja äriühingult Banca Popolare di Bari S.C.p.A. (edaspidi „BPB“).

(7) Samal päeval sai komisjon kätte Itaalia keskpanga ja FITD märkused.

(8) 9. juunil 2015 edastas komisjon põhjendustes 6 ja 7 osutatud märkused Itaaliale ja andis talle võimaluse neile vastata. Itaalia teatas komisjonile, et tal ei ole nende märkuste kohta tähelepanekuid.

(9) 13. augustil ja 17. septembril 2015 korraldati komisjoni ning Itaalia ja huvitatud isikute vahel kaks kohtumist. Neil kohtumistel täiendas Itaalia oma varasemates ametlikes dokumentides esitatud väiteid.

([1]) ELT C 136, 24.4.2015, lk 17.
([2]) Vt joonealune märkus nr 1.

(10) Oma otsuses (EL) 2016/1208 ([3]) järeldas komisjon, et meetmete näol, mille FITD oli Tercase kasuks vastu võtnud, oli tegemist siseturuga kokkusobimatu riigiabiga, ja andis korralduse kõnealune abi sisse nõuda.

(11) 4. märtsil, 29. aprillil ja 1. mail 2016 esitasid Itaalia, BPB ja FITD Itaalia keskpanga toetusel Üldkohtule hagid, taotledes otsuse (EL) 2016/1208 tühistamist.

(12) Oma 19. märtsi 2019. aasta otsusega liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16 ([4]) tühistas Üldkohus otsuse (EL) 2016/1208.

(13) Täiendav teabevahetus komisjoni ja Itaalia vahel toimus 20. detsembril 2019, 30. jaanuaril 2020 ja 19. veebruaril 2020.

(14) Oma 2. märtsi 2021. aasta otsusega kohtuasjas C-425/19 P ([5]) jättis Euroopa Kohus rahuldamata komisjoni apellatsioonkaebuse liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16 tehtud otsuse vastu.

2. **MEETMETE TAUST JA ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS**

2.1. **Tercas**

(15) Tercas oli pangakontserni kuuluv valdusettevõtja, kes tegutses peamiselt Abruzzo piirkonnas. 2011. aasta lõpus oli selle valdusettevõtja enamusaktsionär Fondazione Tercas, kellele kuulus tol ajal 65 % valdusettevõtja aktsiatest.

(16) 2011. aasta lõpus kuulusid kontserni valdusettevõtja ja Banca Caripe S.p.A. (edaspidi „Caripe“), peamiselt Abruzzo piirkonnas tegutsev piirkondlik pank, mille Tercas oli omandanud 2010. aasta lõpus (90 % aktsiaosalusega) ja mille andmed olid konsolideeritud Tercase finantsaruannetesse.

(17) 2011. aasta lõpu seisuga oli Tercase kogubilanss 5,3 miljardit eurot ning tal oli tarbijalaene netosummas 4,5 miljardit eurot ja kliendihoiuseid 2,7 miljardit eurot ning 165 filiaali ja 1 225 töötajat.

(18) 17. aprillil 2012 soovitas Itaalia keskpank pärast Tercase uurimise alustamist ([6]) Itaalia majandus- ja rahandusministeeriumil kohaldada panga suhtes kooskõlas Itaalia pangandusseaduse ([7]) (*Testo Unico Bancario*, edaspidi „pangandusseadus“) artikliga 70 erihaldusmenetlust.

(19) 30. aprillil 2012 andis Itaalia majandus- ja rahandusministeerium välja käskkirja, mille alusel tuli hakata Tercase suhtes kohaldama erihaldusmenetlust ([8]). Itaalia keskpank määras erihalduri olukorra väljaselgitamiseks, õigusnormide rikkumise kõrvaldamiseks ja hoiustajate huvides olevate lahenduste esitamiseks. Erihaldur alustas tööd 4. mail 2012.

(20) Tercase probleemidele lahenduse leidmiseks hindas erihaldur mitmesuguseid võimalusi. Kõigepealt kaalus erihaldur kahte võimalust Tercase rekapitaliseerimiseks – kas Fondazione Tercase (Tercase enamusaktsionär) või Credito Valtellinese (7,8 % aktsiate omanik) sekkumise teel –, kuid loobus siis nendest võimalustest.

([3]) Komisjoni 23. detsembri 2015. aasta otsus (EL) 2016/1208 riigiabi kohta, mida Itaalia andis Tercase pangale (riigiabi SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN)) (ELT L 203, 28.7.2016, lk 1).

([4]) Kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2019, Itaalia ja teised *vs.* komisjon, T-98/16, T-196/16 ja T-198/16, ECLI:EU:T:2019:167.

([5]) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 2. märts 2021, komisjon *vs.* Itaalia ja teised, C-425/19 P, ECLI:EU:C:2021:154.

([6]) Itaalia keskpank viis Tercase uurimise läbi 5. detsembrist 2011 kuni 23. märtsini 2012. Itaalia keskpank tuvastas uurimise käigus mitu õigusnormide rikkumist ja ulatuslikke kõrvalekaldeid seoses i) panga haldamise ja juhtimise, ii) siseauditi funktsiooni, iii) laenuandmise protsessi ning iv) juhtorganitele ja järelevalveorganile teabe avaldamisega.

([7]) Decreto legislativo 1° settembre 1993, n. 385 – „Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia“ (Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, Serie generale n. 230, 30.9.1993 – Supplemento ordinario n. 92). Viiteid pangandusseadusele tuleb mõista viidetena FITD toetusmeetmete võtmise ajal kohaldatud versioonile.

([8]) Selle põhjuseks oli tõsine haldusnormide ja õigusaktide rikkumine.

(21) 2013. aasta oktoobris võttis Tercase erihaldur Itaalia keskpanga nõusolekul ühendust BPBga, kes väljendas huvi teha Tercasesse kapitalisüst, tingimusel et Tercase ja Caripe varade suhtes viiakse läbi hoolsuskohustuse audit ning et FITD katab täies ulatuses Tercase negatiivse omakapitali.

(22) 25. oktoobril 2013 esitas Tercase erihaldur FITD põhikirja ([9]) artiklile 29 tuginedes FITD-le taotluse toetusmeetmete võtmiseks kuni 280 miljoni euro ulatuses, mis hõlmas rekapitaliseerimist, et katta Tercase negatiivne omakapital 30. septembri 2013. aasta seisuga, ja FITD kohustust omandada langenud väärtusega vara.

(23) Oma 28. oktoobri 2013. aasta kohtumisel otsustas FITD täitevkomitee sekkuda kooskõlas pangandusseaduse artikli 96b lõike 1 punktiga d Tercase toetamiseks kuni 280 miljoni euro ulatuses. FITD nõukogu kinnitas sekkumise 29. oktoobril 2013.

(24) 30. oktoobril 2013 taotles FITD Itaalia keskpangalt luba nende toetusmeetmete võtmiseks. Itaalia keskpank andis FITD-le kõnealuse loa 4. novembril 2013. Lõppkokkuvõttes FITD neid toetusmeetmeid aga ei võtnud.

(25) 18. märtsil 2014 viidi lõpule Tercase ja Caripe varadega seotud hoolsuskohustuse audit, mille tulemustes jäid FITD eksperdid ja valdusettevõtja BPB kontrollitud panganduskontserni eksperdid eriarvamusele. Küsimuse lahendas Itaalia keskpanga ettepanekul valitud vahekohtunik. Hoolsuskohustuse auditist ilmnes, et vara väärtus oli veelgi vähenenud.

(26) 1. juulil 2014 esitas FITD Itaalia keskpangale teise taotluse, et saada luba võtta Tercase kasuks toetusmeetmeid muudetud tingimustel.

(27) Itaalia keskpank andis nendeks muudetud tingimustel toetusmeetmeteks loa 7. juulil 2014 ([10]).

(28) Itaalia keskpank andis Tercase erihaldurile loa kutsuda 27. juulil 2014 kokku aktsionäride erakorraline koosolek, kus pidi tehtama otsus erihaldusmenetluse ajal tekkinud kahjumi katmise meetmete kohta ja kapitali samaaegse suurendamise kohta summas 230 miljonit eurot, mis on reserveeritud BPB-le.

(29) Tercase kahjum 1. jaanuarist 2012 kuni 31. märtsini 2014 oli 603 miljonit eurot. Pärast allesjäänud 337 miljoni euro suuruse kapitalipositsiooni täielikku allahindamist oli Tercase netokapital 31. märtsil 2014 negatiivne, moodustades –266 miljonit eurot.

(30) 27. juulil 2014 otsustati Tercase aktsionäride koosolekul järgmist ([11]).

a) Katta osaliselt kahjum, muu hulgas vähendades kapitali nullini kõikide ringluses olevate lihtaktsiate tühistamise teel.

b) Suurendada kapitali 230 miljoni euroni, emiteerides uued lihtaktsiad, mida pakutakse ainult BPB-le. Kõnealune kapitali suurendamine toimus 27. juulil 2014 ja sellega seotud maksed tasaarveldati osaliselt BPB 480 miljoni euro suuruse krediidiga Tercasele (mis vastab BPB 5. novembril 2013 antud laenule).

(31) 2014. aasta septembris rekapitaliseeris Tercas oma tütarettevõtja Caripe 75 miljoni euro suuruse kapitalisüstiga.

(32) 1. oktoobril 2014 lõpetati Tercase suhtes erihaldusmenetlus ja BPB määras ametisse uue juhtkonna.

(33) Erihaldusmenetluse lõppemise ajal 30. septembril 2014 moodustasid Tercase varad kokku 2 994 miljonit eurot, kliendihoiused 2 198 miljonit eurot, nõuetekohaselt teenindatavad netolaenud 1 766 miljonit eurot, viivislaenudega seotud eraldised 716 miljonit eurot ja esimese taseme omavahendid 182 miljonit eurot.

([9]) Viiteid FITD põhikirjale tuleb mõista viidetena FITD toetusmeetmete võtmise ajal kohaldatud versioonile.
([10]) Vt põhjendus 43.
([11]) Aktsionäride koosoleku protokoll, *repertorio n. 125.149, raccolta n. 28.024 del 29 luglio 2014*, notar dr Vincenzo Galeota.

(34) 2015. aasta märtsis märkis BPB Tercase uuesti suurendatud kapitali summas 135,4 miljonit eurot (millest 40,4 miljonit eurot oli ette nähtud tütarettevõtjale Caripe), et tulla toime 2014. aasta IV kvartalis saadud lisakahjumiga, katta ümberkorralduskulud 2015. ja 2016. aastal ning parandada Tercase omavahendite suhtarvu.

2.2. **BPB**

(35) BPB oli pangakontserni kuuluv valdusettevõtja, kes tegutses peamiselt Lõuna-Itaalias. 2013. aasta lõpu seisuga oli BPB kogubilanss 10,3 miljardit eurot, tal oli 6,9 miljardi euro väärtuses tarbijalaene ja 6,6 miljardi euro väärtuses kliendihoiuseid, 247 harukontorit ja 2 206 töötajat ning tema esimese taseme omavahendite suhtarv oli 8,1 % ja koguomavahendite suhtarv 11 %.

(36) 2014. aasta detsembris suurendas BPB oma kapitali 500 miljoni euro võrra, emiteerides uusi aktsiaid kuni 300 miljoni euro väärtuses ja väljastades teise taseme allutatud laene kuni 200 miljoni euro ulatuses. Kapitali suurendamisega tugevdati BPB omavahendite suhtarvu, mida oli mõjutanud Tercase omandamine.

2.3. **Itaalia hoiuste tagamise skeemi raamistik ja FITD**

(37) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/19/EÜ ([12]) kohaselt, mida FITD toetusmeetmete võtmise ajal kohaldati, ei tohi krediidiasutus võtta vastu hoiuseid, kui ta ei kuulu mõnda ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemi ([13]). Vastavalt pangandusseaduse artikli 96 lõikele 1 peavad Itaalia pangad kuuluma mõnda Itaalias loodud ja tunnustatud hoiuste tagamise skeemi. Krediidiühistud [*banche di credito cooperativo*] peavad olema ühinenud nende tegevusvaldkonnas loodud hoiuste tagamise skeemiga ([14]).

(38) FITD toetusmeetmete võtmise ajal oli Itaalias loodud kaks hoiuste tagamise skeemi.

a) Eraõiguse alusel moodustatud kohustuslik konsortsium FITD, mis oli ainus Itaalia hoiuste tagamise skeem, millega võisid liituda pangad, kes ei ole krediidiühistud. Itaalia keskpanga heaks kiidetud FITD põhikirja artiklis 2 on märgitud järgmine: „Skeemis osalevad Itaalia pangad, välja arvatud krediidiühistud“.

b) Kohustuslik hoiuste tagamise skeem Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo, millega saavad liituda ainult krediidiühistud, kes on kohustatud seda tegema.

(39) Pangandusseaduse artikli 96a ja FITD põhikirja artikli 29 kohaselt võib FITD võtta teatavatel tingimustel toetusmeetmeid liikmete kasuks, kelle suhtes kohaldatakse erihaldusmenetlust.

(40) Selliseid meetmeid rahastati tagasiulatuvalt liikmespankade osamaksetest. Individuaalsete osamaksete summa määrati kindlaks kooskõlas põhikirja asjaomaste sätetega ([15]) proportsionaalselt igas pangas hoitavate tagatud hoiuste summaga. Osamakseid ei kajastatud otse FITD bilansis, vaid iga asjaomase sekkumise jaoks ette nähtud eraldi raamatupidamisarvestuses.

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiiv 94/19/EÜ hoiuste tagamise skeemide kohta (EÜT L 135, 31.5.1994, lk 5).

([13]) Direktiivi 94/19/EÜ artikli 3 lõige 1.

([14]) „Le banche italiane aderiscono a uno dei sistemi di garanzia dei depositanti istituiti e riconosciuti in Italia. Le banche di credito cooperativo aderiscono al sistema di garanzia dei depositanti costituito nel loro ambito“.

([15]) FITD põhikirja artikkel 25 ja FITD põhikirja lisa artiklid 9–14.

(41) Toetusmeetmete võtmise otsused tegid FITD kaks juhtorganit.

a) Nõukogu, ([16]) kes võttis otsused vastu asjaomasel koosolekul kohal viibinud liikmete absoluutse häälteenamusega. Nõukogu esimehe nimetasid ametisse nõukogu liikmed. Nõukogu tavaliikmed valiti proportsionaalselt igas pangas hoitavate tagatud hoiuste summaga, nii et suuremad panustajad olid küll eelisolukorras, kuid samal ajal oli tagatud ka väiksemate pankade esindatus ([17]). Nõukogu tavaliikmed, keda asjaomasel ajal oli 23, olid enamasti skeemiga liitunud suurimate pankade ([18]) esindajad, kusjuures Unicreditil, Intesa Sanpaolol ja Monte dei Paschi di Sienal oli kaks esindajat. Nõukogusse kuulus ka Itaalia pangandusliidu (Associazione Bancaria Italiana (ABI)) president.

b) Täitevkomitee, ([19]) kes võttis otsused vastu asjaomasel koosolekul kohal viibinud liikmete häälteenamusega. Täitevkomitee liikmed olid nõukogu esimees, nõukogu aseesimees, kes ühtlasi oli komitee aseesimees, ja veel kuus nõukogu liiget.

(42) Rahastamise ja tagatiste vormis toetusmeetmete puhul oli otsuste tegemise õigus täitevkomiteel, ([20]) omakapitali osaluse omandamise ja muu tehnilise toetuse kohta tegi täitevkomitee ettepaneku alusel otsuseid aga nõukogu ([21]).

2.4. **Uuritud meetmed**

(43) FITD toetusmeetmed, milleks Itaalia keskpank 7. juulil 2014 loa andis, hõlmasid järgmisi meetmeid (edaspidi „FITD võetud meetmed“).

a) *1. meede*: 265 miljonit eurot tagastamatu toetusena, et katta Tercase negatiivne omakapital.

b) *2. meede*: 35 miljonit eurot (kuni kolme aasta pikkuse) tagatisena, et katta Tercase teatavate riskipositsioonidega seotud krediidirisk. Võlgnikud likvideerisid need riskipositsioonid (kaks *bullet*-laenu tähtajaga 31. märts 2015) tähtaja saabumisel täies ulatuses ja seetõttu tagatis aegus, ilma et seda oleks pidanud kasutama.

c) *3. meede*: kuni 30 miljonit eurot tagatisena, et katta lisakulud, mis tulenevad 1. meetme pealt arvestatava maksu tasumisest. Sellise maksu tasumine oleks olnud vajalik, kui 1. meedet ei oleks Itaalia õigusnormide alusel käsitatud maksust vabastatud meetmena. Itaalia asjaomaste õigusaktide kohaselt oleks nende FITD võetud sekkumismeetmetega seotud konkreetse maksuvabastuse pidanud heaks kiitma Euroopa Komisjon ([22]). FITD maksis kogu 30 miljoni euro suuruse summa Tercasele välja ajal, mil komisjon ei olnud maksuvabastuse kohta veel otsust teinud.

2.5. **Otsus (EL) 2016/1208**

(44) Komisjon järeldas otsuses (EL) 2016/1208, et FITD võetud meetmed hõlmasid ebaseaduslikku riigiabi Tercasele, ja andis korralduse kõnealune abi viivitamata ja tõhusalt sisse nõuda.

([16]) FITD põhikirja artiklid 3–15.

([17]) FITD põhikirja artikli 12 lõige 3.

([18]) FITD põhikirja artikli 13 lõige 10. Asjaomasel ajal olid Unicredit, Intesa Sanpaolo ja Monte dei Paschi di Siena igaüks esindatud kahe liikmega. Credem, Credito Valtellinese, BNL, Deutsche Bank, Cariparma, Veneto Banca, CheBanca, BPM, Banco Desio e della Brianza, UBI, Banca di Credito Popolare Torre del Greco, Cassa di Risparmio di Rimini, Banca Popolare Pugliese, Unipol Banca, Banco Popolare, Banca Popolare dell'Emilia-Romagna ja banca del Piemonte olid igaüks esindatud ühe liikmega.

([19]) Vt FITD põhikirja artiklid 16, 17 ja 18.

([20]) FITD põhikirja artikli 17 lõike 1 punkt a.

([21]) FITD põhikirja artikli 14 lõike 1 punkt e.

([22]) Seaduse „Legge 7 dicembre 2013, n. 147 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (Legge di stabilità 2014)“ (edaspidi „seadus nr 147/2013“) artikli 1 lõikes 627 on sätestatud järgmine: „Ai fini del riassetto economico e finanziario dei soggetti in amministrazione straordinaria, gli interventi di sostegno disposti dal Fondo interbancario di tutela dei depositi non concorrono alla formazione del reddito dei medesimi soggetti“. Seaduse nr 147/2013 artikli 1 lõikes 628 on sätestatud järgmine: „L'efficacia delle disposizioni del comma 627 è subordinata all'autorizzazione della Commissione europea“.

(45) Hinnates otsuses (EL) 2016/1208 konkreetselt FITD võetud meetmete Itaaliale omistatavust, tuletas komisjon meelde, et Euroopa Kohus oli kohtuotsuses Stardust Marine ([23]) selgitanud, et esmapilgul sõltumatu ja riigist eraldiseisva asutuse võetud abimeetmete omistatavust riigile võib järeldada juhtumi asjaoludest ilmnevate näitajate põhjal. Üks selline näitaja on asjaolu, et enne väidetavat riigiabi hõlmava vaidlustatud otsuse tegemist peab kõnealune asutus võtma arvesse avaliku sektori asutuste nõudeid või ettekirjutusi. Mõnikord võivad olla asjakohased ka muud näitajad, mille põhjal saab järeldada avaliku ettevõtja võetud abimeetme omistatavust riigile (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendused 115 ja 116).

(46) Selle põhjal leidis komisjon, et FITD võetud meetmete omistatavust Itaaliale võib järeldada muu hulgas järgmistest elementidest, käsitatuna üheskoos.

a) FITD-le tehti ülesandeks täita avaliku poliitika eesmärki, nimelt kaitsta hoiuseid ja hoiustajaid, mis kajastus eri vormis sekkumistena. Pangandusseaduse sätteid, millega võimaldati FITD-l kasutada liikmespankadelt kogutud vahendeid eri liiki toetusmeetmete jaoks, nagu käsitletaval juhul, tuli pidada kõnealuse avaliku poliitika eesmärgi väljenduseks (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendused 117–121).

Kuigi FITD oli eraõiguslik konsortsium, ei saanud pelgalt asjaolu, et ta oli tavaõiguse alusel loodud asutus, käsitada piisavana välistamaks võimalust, et sellise asutuse võetud meede võib olla omistatav riigile. Sõltumatus, mis äriühingul põhimõtteliselt on, ei välista riigi praktilist kaasatust (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendus 122).

Igal juhul anti liidu ja siseriiklike õigusnormidega Itaalia keskpangale volitused ja vahendid, millega tagada, et kõik pangandusseaduse alusel tunnustatud hoiuste tagamise skeemina tegutseva FITD sekkumised olid kooskõlas tema täidetava avaliku poliitika eesmärgiga ja aitasid kaitsta hoiustajaid. Seega pidi Itaalia keskpank heaks kiitma iga FITD sekkumise eraldi, hinnates, kas see vastas pangandusseadusega FITD-le kehtestatud avaliku poliitika eesmärgile (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendused 123 ja 124).

b) Pangandusseaduse alusel olid Itaalia keskpangal FITD suhtes laiaulatuslikud volitused ning Itaalia avaliku sektori asutustel olid mitmesugused volitused seoses selliste meetmete vastuvõtmisega, mida käesoleval juhul käsitletakse ja mida võidi võtta ainult erihaldusmenetluse all olevate pankade suhtes. Neil oli volitus kõnealuseid meetmeid erihalduri (riigiametnik, kelle määrab ja kelle üle teeb järelevalvet Itaalia keskpank) taotlusel algatada ja neid mõjutada, võttes arvesse Itaalia keskpanga volitust anda luba meetmete sisule ja avaliku sektori asutuste kohalolu kõikidel koosolekutel, kus tehti otsuseid ja kus neil oli võimalik esitada küsimusi (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendused 127–130).

c) Itaalia avaliku sektori asutused kasutasid oma õigusi kõnealuste meetmete vastuvõtmisel. Itaalia esitatud asjaomastest dokumentidest ilmneb, et Itaalia keskpank oli FITD võetud meetmeteks loa andnud, võttes arvesse hoiustajate ja klientide huve pangandusseaduse asjakohaste sätete tähenduses ning seega kooskõlas riigisisese avaliku poliitika erisätetega. Tercase erihalduri ja BPB vahelisi läbirääkimisi peeti kooskõlas Itaalia keskpangaga. Lisaks kutsus Itaalia keskpank FITDd üles jõudma BPBga tasakaalustatud kokkuleppele (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendus 131).

Nii neid kui ka punktides a ja b osutatud asjaolusid arvesse võttes täheldas komisjon, et kõnealuse sekkumise eesmärgid olid üksikasjalikult sätestatud FITD pangandusseadusest tuleneva avaliku poliitika eesmärgiga ning et sisuliselt kontrollisid neid avaliku sektori asutused (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendus 132).

([23]) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 16. mai 2002, Prantsusmaa *vs.* komisjon, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

(47) Komisjon järeldas selle põhjal, et käsitletud meetmete sisust, ulatusest ja eesmärgist tulenevalt nähtus eespool kirjeldatud elementidest, et on ebatõenäoline, et avaliku sektori asutused ei osalenud nende vastuvõtmises, ning oli piisavalt märke, mis näitasid nende omistatavust riigile ja rahastamist riigi ressurssidest. Isegi kui põhimõtteliselt oli võimalik, et eraldiseisvalt ei pruukinud teatavad eespool nimetatud elemendid olla piisavad järeldamaks, et meetmed on omistatavad riigile, siis koos võetuna ilmnes nendest märkidest, et meetmed on omistatavad Itaaliale (otsuse (EL) 2016/1208 põhjendused 143, 144 ja 145).

2.6. **Asjakohaste kohtumenetluste kokkuvõte**

2.6.1. *Otsuse (EL) 2016/1208 tühistamine Üldkohtu poolt: otsus liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16*

(48) Oma otsusega liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16 tühistas Üldkohus otsuse (EL) 2016/1208, sest esimene tingimus, mis peab olema täidetud selleks, et abi saaks lugeda ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 alusel riigiabiks, nimelt et abi anti riigi poolt või riigi ressurssidest, ei olnud täidetud.

(49) Mis puudutab konkreetselt FITD võetud meetmete omistatavust Itaaliale, siis leidis Üldkohus pärast komisjoni kasutatud tõendite analüüsimist, et komisjon ei suutnud õiguslikult piisavalt tõendada, et Itaalia ametiasutused olid nende meetmete vastuvõtmisel osalised, ega seda, et meetmed olid ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigile omistatavad ([24]).

(50) Eelkõige hindas Üldkohus FITD-le antud avaliku võimu volituse ulatust ja tema autonoomiat meetmete vastuvõtmisel.

(51) Üldkohus leidis, et FITD võetud meetmete eesmärk oli peamiselt FITD liikmespankade erahuvide kaitse ning et kuigi need erahuvid võivad kattuda avaliku huviga, ei viita see iseenesest kuidagi sellele, et ametiasutused võisid olla meetme vastuvõtmisega seotud ([25]). Lisaks märkis Üldkohus, et vastupidiselt sellele, mida komisjon oli leidnud otsuses (EL) 2016/1208, ei rakendatud FITD võetud meetmetega mingisuguseid Itaalia õigusnormidega antud avaliku võimu volitusi. FITD-le pandud avaliku võimu volitus seisnes üksnes hoiustajatele hoiuste hüvitamises hoiuste tagamise skeemi kaudu, kui FITD liikmespanga suhtes algatatakse sundlõpetamine ([26]).

(52) Peale selle märkis Üldkohus, et ei ole ühtegi organisatsioonilist elementi, mis seoks FITD Itaalia ametiasutustega, ja et komisjon ei olnud tõestanud, et Itaalia ametiasutused olid kõnealuste meetmete vastuvõtmisel osalised ([27]).

(53) Sellega seoses sedastas Üldkohus esiteks, et Itaalia keskpanga poolt FIDT-le antud luba võtta Tercase toetuseks meetmeid ei ole tõend, mis võimaldaks omistada kõnealused meetmed Itaaliale, sest riik üksnes kontrollis usaldatavusnõuete täitmise järelevalve raames, kas meetmed olid kooskõlas õigusraamistikuga ([28]). Teiseks leidis Üldkohus, et Itaalia keskpanga esindajate osalemine FITD juhtorganite koosolekutel ei ole piisav tõend selle kohta, et meetmed on omistatavad riigile, sest need esindajad olid üksnes hääleõiguseta vaatlejad, kellel polnud õigust nõu anda ([29]). Kolmandaks sedastas Üldkohus, et komisjon ei olnud esitanud tõendeid, millest ilmneks, et Itaalia keskpank mõjutas otsustavalt ühelt poolt FITD ning teiselt poolt BPB ja erihalduri vahel toimunud läbirääkimisi ning et Itaalia keskpank kasutas oma kontakte FITDga kõnealuste meetmete sisu otsustavaks mõjutamiseks. Üldkohus leidis, et need kontaktid olid üksnes võimaldanud Itaalia keskpangal olla pädeva järelevalveasutusena sündmuste käiguga kursis ega mõjutanud FITD otsust Tercase kasuks meetmeid võtta ([30]). Samuti sedastas Üldkohus,

([24]) Otsus liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16, punkt 132.
([25]) Sealsamas, punktid 96–99.
([26]) Sealsamas, punktid 100–106.
([27]) Sealsamas, punktid 113 ja 132.
([28]) Sealsamas, punktid 115–120.
([29]) Sealsamas, punktid 121–124.
([30]) Sealsamas, punktid 125, 126 ja 127.

et erihalduri roll selles protsessis ei suuda seada kahtluse alla FITD autonoomiat sekkumise kohta otsuse tegemisel. Peale selle ei ilmnenud esitatud tõenditest, et erihalduri taotlus FITD sekkumiseks oleks koostatud Itaalia keskpanga juhiste järgi ([31]).

(54) Seda arvesse võttes leidis Üldkohus, et komisjon ei suutnud õiguslikult piisavalt tõendada, et Itaalia ametiasutused olid FITD võetud meetmete vastuvõtmisel osalised, ega järelikult ka seda, et need meetmed olid ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigile omistatavad.

(55) Komisjon esitas liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16 tehtud otsuse kohta, millega otsus (EL) 2016/1208 tühistati, apellatsioonkaebuse.

2.6.2. *Euroopa Kohtu otsus, millega jäeti komisjoni apellatsioonkaebus rahuldamata*

(56) Oma otsusega kohtuasjas C-425/19 P jättis Euroopa Kohus rahuldamata komisjoni apellatsioonkaebuse liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16 tehtud otsuse kohta.

(57) Mis puudutab konkreetselt FITD võetud meetmete omistatavust Itaaliale, siis märkis Euroopa Kohus, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, leides, et tõendid, mille komisjon esitas tõendamaks Itaalia ametiasutuste mõju FITD-le, ei võimaldanud omistada kõnealuseid meetmeid Itaaliale.

(58) Euroopa Kohus leidis, et Üldkohus ei olnud pannud komisjonile seoses meetme riigile omistatavusega kohustust järgida rangemat tõendamistaset ainuüksi põhjusel, et FITD oli eraõiguslik üksus, vaid oli teinud asjaomased järeldused objektiivsete erinevuste põhjal sellise olukorra, kus abi andva üksuse puhul on tegemist riigi osalusega äriühinguga, ja niisuguse olukorra vahel, kus üksus on erakapitalil põhinev üksus. Euroopa Kohus selgitas sellega seoses, et kaudsed tõendid, mis võivad näidata meetme omistatavust, on tingitud juhtumi asjaoludest ja kontekstist, milles see meede võeti, ning et kapitaliosalusel põhineva seose puudumisel asjaomase üksuse ja riigi vahel on selles osas tähtsus ([32]).

(59) Samuti juhtis Euroopa Kohus tähelepanu sellele, et tema kohtupraktikat mõiste „riigi harund“ kohta, mis võimaldab õigussubjektidel tugineda üle võtmata või nõuetekohaselt üle võtmata direktiivi tingimusteta ja piisavalt täpsetele sätetele organite või üksuste vastu, mis alluvad riigile või on riigi kontrolli all, ei saa üle kanda ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses abimeetmete riigile omistatavuse küsimusele ([33]).

(60) Lisaks märkis Euroopa Kohus, et Üldkohus ei olnud jätnud komisjoni esitatud tõendeid igakülgselt analüüsimata. Üldkohus oli kogu komisjoni esitatud tõendusmaterjali analüüsimise põhjal selle konteksti arvestades leidnud, et komisjon on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et ta oli tõendanud, et Itaalia ametiasutused olid läbi viinud põhjaliku riikliku kontrolli seoses FITD poolt Tercase kasuks võetud meetmete kindlaksmääramisel ([34]).

3. **HUVITATUD ISIKUTE ASJAKOHASED MÄRKUSED**

(61) Pärast menetluse algatamise otsuse vastuvõtmist esitasid huvitatud isikud märkusi. Käesolevas punktis on kokkuvõtlikult esitatud ainult need märkused, mis on seotud kõnealuste meetmete riigile omistatavuse hindamisega, ja seega ei kajastata siin kõiki saadud märkusi.

([31]) Sealsamas, punktid 128–131.
([32]) Otsus kohtuasjas C-425/19 P, punktid 69–73.
([33]) Sealsamas, punkt 77.
([34]) Sealsamas, punktid 80–85.

3.1. **Itaalia märkused**

(62) Selle analüüsimisel, kas FITD võetud meetmed on omistatavad Itaaliale, tugines Itaalia kohtuotsuses Stardust Marine välja töötatud omistatavuse kriteeriumile ning väitis, et käesoleva juhtumi puhul ei ole see kriteerium täidetud järgmistel põhjustel.

(63) Esiteks on FITD eraõiguslik üksus, kes teeb kõik otsused oma juhtorganite kaudu, mille liikmed on tema liikmespankade esindajad ja kes on täiesti sõltumatud. Selliste toetusmeetmete kohta otsuste tegemise protsess oli täiesti sõltumatu ja Itaalia keskpanga ega mõne muu avaliku sektori asutuse aktiivset osalemist ei olnud ette nähtud. Asjaolu, et Itaalia keskpanga esindaja võttis osa FITD juhtorganite koosolekutest, ei saanud käsitada märgina Itaalia keskpanga aktiivsest osalemisest otsuste tegemise protsessis, sest esindaja ülesanne oli olla pelgalt passiivne vaatleja.

(64) Lisaks väitis Itaalia, et Itaalia keskpanga õigus kiita heaks FITD põhikiri ja selle muudatused ning anda luba konkreetsete meetmete võtmiseks ei mõjutanud FITD autonoomset otsuste tegemise protsessi, sest Itaalia keskpanga kõnealune tegevus piirdus üksnes tagantjärele loa andmisega asutusena, kellel oli vastavalt pangandusseadusele volitus teha järelevalvet ja juhtida kriisiohjamist. Itaalia keskpanga otsuse näol oli tegemist ratifitseerimisotsusega, mis piirdus igati lõpliku eraõigusliku otsuse õiguspärasuse tagasiulatuva kontrolliga. Seda analüüsi kinnitasid asjaolud ja eelkõige põhjendused, mis esitati Itaalia keskpanga korralduses, millega ta andis loa FITD meetmete võtmiseks ja milles Itaalia keskpank tunnistas, et ta ei olnud viinud läbi mingeid uurimisi FITD valikute sisu kohta. Et seda väidet veelgi kinnitada, märkis Itaalia, et käesolev juhtum on ilmselgelt analoogne Sicilcassa juhtumiga, ([35]) mille puhul komisjon oli järeldanud, et eraõiguslike üksuste ulatuslikku osalemist arvesse võttes ei olnud asjaomase sekkumise näol tegemist riigiabiga.

(65) Itaalia väitis, et tõendid, millele komisjon menetluse algatamise otsuses osutas, ei kinnita Itaalia keskpanga sekkumist FITD otsuste tegemise protsessi. Itaalia väitel määrab erihalduri küll Itaalia keskpank, kuid tal ei ole õigust otseselt mõjutada FITD otsust anda raskustes olevale pangale rahalisi vahendeid. Selle asemel tegutses ta erihaldusmenetluse all oleva panga juhataja ja seadusjärgse esindajana, mitte Itaalia keskpanga nimel, see tähendab, et ta võttis üle laiali saadetud juhtorganite eraõiguslikud volitused. Lisaks vaidlustas Itaalia väite, et on märke Itaalia keskpanga sekkumisest. FITD peadirektori 28. mai 2014. aasta memo lõiku, kus on märgitud, et Itaalia keskpanga esindaja kutsus FITDd üles jõudma negatiivse omakapitali katmiseks BPBga tasakaalustatud kokkuleppele, tuli mõista lootusena, aga kindlasti mitte kohustuse kehtestamisena. Peale selle märkis Itaalia, et ükski protokoll, milles on dokumenteeritud FITD juhtorganite otsused Tercase kasuks toimunud sekkumise kohta, ei sisalda mingeid Itaalia keskpanga seisukohti, mis võiksid osutada Itaalia keskpanga mõjuvõimule FITD üle.

3.2. **Itaalia keskpanga märkused** ([36])

(66) Oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta vaidlustas Itaalia keskpank FITD toetusmeetmete riigile omistatavuse järgmistel põhjustel.

a) Krediidiasutusi toetades ei täitnud FITD avaliku poliitika eesmärki. Ainus avaliku poliitika eesmärk, mida hoiuste tagamise skeem täitis, oli hoiustajatele hoiuste hüvitamine. Pangandusseaduse artikli 96a lõike 1 viimast lauset, millega lubati FITD-l sekkuda muul viisil kui kaitstud hoiustajatele likvideerimise korral hoiuste otsene väljamaksmine, ei saa käsitada märgina sellest, et FITD muud sekkumised peale hoiustajatele hüvitise maksmise on riigile omistatavad või et nendega kehtestatakse FITD-le avaliku poliitika eesmärk. Selle sättega anti üksnes võimalus sekkuda ka muul viisil.

([35]) Komisjoni 10. novembri 1999. aasta otsus 2000/600/EÜ, millega kiideti tingimuslikult heaks riigiabi, mida Itaalia andis avalik-õiguslikele pankadele Banco di Sicilia ja Sicilcassa (teatavaks tehtud numbri C(1999) 3865 all) (EÜT L 256, 10.10.2000, lk 21).

([36]) Itaalia keskpank esitas oma märkused kolmanda isikuna ja seega käsitletakse neid selles punktis Itaalia märkustest eraldi. Kuna Itaalia keskpank on aga avalik-õiguslik asutus, kelle tegevus on seega liikmesriigi tegevus ega jää väljapoole ELi toimimise lepingu artikli 107 kohaldamisala põhjusel, et tegemist on sõltumatu asutusega, viidatakse talle meetmete hindamist käsitlevas punktis ka kui Itaaliale.

b) Itaalia keskpank ei teinud koos FITDga ei üldiselt ega ka kõnealuse juhtumi puhul otsust teatava äriühingu toetamiseks sekkuda ega kontrollinud, kas FITD tegutses kooskõlas mõne talle määratud avaliku poliitika eesmärgiga. Itaalia keskpank tegi järelevalvet üksnes hoiustajate kaitsmise, pangandussüsteemi stabiilsuse ning pankade kindla ja usaldusväärse juhtimise tagamise eesmärkide üle. Peale selle väitis Itaalia keskpank, et ta ei osalenud FITD toetusmeetmete kavandamises ega rakendamises ning tema ja FITD vahelist suhtlust enne seda, kui FITD Itaalia keskpanga heakskiidu saamiseks dokumendid ametlikult esitas, ei saa käsitada Itaalia keskpanga panusena neisse meetmetesse. Itaalia keskpank andis üksnes esmaseid juhiseid, võttes arvesse seaduslikke kriteeriumeid, millega oli reguleeritud järgnev loa andmise menetlus. Asjaolu, et Itaalia keskpank oli määranud erihalduri ja tegi tema üle järelevalvet, ei mõjutanud kõnealust juhtumit, sest erihalduri ülesanded ja tegevuse eesmärgid ei erine eriti palju kriisis oleva äriühingu tavapärase juhi omadest. Erihaldur ei tegutsenud Itaalia keskpanga nimel. Itaalia keskpanga esindaja osales FITD nõukogu ja täitevkomitee koosolekutel vaid hääleõiguseta vaatlejana. Asjaolu, et FITD ja BPB vahelise vaidluse Tercase negatiivse omakapitali summa üle lahendas Itaalia keskpanga määratud vahekohtunik, ei ole oluline, sest pooled olid ise täiesti sõltumatult ja vastastikusel kokkuleppel palunud Itaalia keskpangal soovitada isikut, kelle nad järgnevalt vahekohtunikuks määrasid.

c) Kõnealune juhtum erineb märkimisväärselt Taani, Hispaania ja Poola võetud riigiabimeetmetest, millele on viidatud menetluse algatamise otsuse joonealuses märkuses 28 ning mille puhul komisjon leidis, et hoiuste tagamise skeemide raames toimunud sekkumistes kasutatud vahendid olid avaliku sektori asutustele kättesaadavad ja seega olid need sekkumised omistatavad riigile.

3.3. **Teiste huvitatud isikute märkused**

(67) Teised huvitatud isikud, nimelt FITD, BPB ja Tercas väitsid, et komisjon eksis, kui ta märkis, et hoiuste tagamise skeemide kaudu antakse väga suure tõenäosusega riigiabi, sest nad täidavad avaliku poliitika eesmärki ja neid kontrollivad avaliku sektori asutused. Nende arvamuse kohaselt järeldas komisjon esialgselt, et FITD võetud meetmed on riigile omistatavad, üksnes selle põhjal, et sellised sekkumised on õigusaktidega kehtestatud. Nad osutasid pangandusseaduse artiklile 96a, kus on sätestatud, et hoiuste tagamise skeeme „*võib* kasutada muud liiki ja muus vormis sekkumiseks“, ning väitsid muu hulgas, et kuna FITD sekkumised ei ole oma laadilt kohustuslikud, siis puudub seos FITD meetme ja tema põhikirjast tuleneva ülesande vahel.

(68) FITD väitis, et ta on eraõiguslik üksus, mida kontrollivad ja juhivad tema liikmespangad, ning et ta tegutses otseselt neile omistatavate sekkumiste elluviijana. FITD juhtorgan tegi täielikult oma kaalutlusõigust kasutades otsuse selle kohta, kas, millal ja kuidas võtta toetusmeetmeid, ning ainus tingimus oli see, et sekkumine pidi olema vähem kulukas kui hoiustajatele hüvitise maksmine. FITD ei tegutsenud toetusmeetmeid võttes avaliku poliitika eesmärgil ja ükski avaliku sektori asutus ei saa kohustada teda sekkuma. Itaalia keskpanga järgnev luba anti üksnes eesmärgiga veenduda sekkumise piisavuses usaldatavusnõuete täitmise järelevalve seisukohast, tagades selle kooskõla vajadusega kaitsta hoiustajaid ja pangandussüsteemi stabiilsust.

(69) Lisaks juhtisid teised huvitatud isikud tähelepanu sellele, et FITD liikmesus ei olnud kohustuslik ning et riik ei sekkunud ei FITD juhtorganite liikmete määramisse ega tema otsuste tegemise protsessi. Asjaolu, et Itaalia keskpank osales hääleõiguseta vaatlejana, ei mõjutanud FITD sõltumatut otsuste tegemise protsessi. Kohtuotsusele EARL Salvat père et fils ([37]) viidates leidsid nad, et selleks, et tegemist oleks riigiabiga, peaks riik olema esindatud organisatsiooni otsuseid tegevas organis ja olema suuteline oma otsuseid täitmiseks kehtestama.

(70) Peale selle väitsid teised huvitatud isikud, et FITD oli oma liikmespankade huve esindav organ ja et Itaalia keskpangale seoses FITD meetmetega antud volitused võimaldasid tal vaid täita oma üldiseid järelevalvealaseid eesmärke, täpsemalt teha järelevalvet tema järelevalve all olevate üksuste kindla ja usaldusväärse juhtimise üle ning kaitsta hoiustajate huve. Asjaolu, et Itaalia keskpank oli määranud kriisis olevatele pankadele erihalduri, ei näidanud seost riigiga. Samuti märkis FITD, et kuigi erihalduri määras Itaalia keskpank, ei olnud ta järelevalveasutuse esindaja. Erihaldur tegutses ulatusliku kaalutlusõiguse alusel ja enda algatusel ning ta võis vaid esitada sekkumistaotluse FITD-le, kes oli jätkuvalt vaba

([37]) Kohtuotsus, Esimese Astme Kohus, 20. september 2007, EARL Salvat père & fils ja teised *vs.* komisjon, T-136/05, ECLI:EU:T:2007:295, punkt 154.

otsustama oma liikmespankade parimates huvides teistsuguste sekkumiste kasuks. Kõnealuse juhtumi puhul ei olnud erihaldur asendanud panga üldkoosolekut, mis oli ainus organ, millel olid volitused erakorraliste meetmete heakskiitmiseks. Mis puudutab Itaalia keskpanga luba FITD sekkumiseks, siis väitis FITD, et luba anti alles pärast seda, kui FITD oli teinud sõltumatu otsuse sekkuda, ja selle andmine oli osa Itaalia keskpanga tavapärasest järelevalverollist. Itaalia keskpanga esindaja osales FITD nõukogu ja täitevkomitee koosolekutel vaid hääleõiguseta vaatlejana. Samuti väitsid teised huvitatud isikud sarnaselt Itaaliale, et need hoiuste tagamise skeeme käsitlevad juhtumid, millele komisjon menetluse algatamise otsuses viitas, ei olnud võrreldavad kõnealuse juhtumiga.

4. **MEETMETE HINDAMINE**

4.1. **Abi olemasolu**

(71) Selleks et hinnata, kas meede on riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, peab komisjon kindlaks tegema, kas i) meede on võimaldatud riigi poolt või riigi ressurssidest, ii) meetmega antakse majanduslik eelis, iii) meede võib teatud ettevõtjatele või teatud kaupade tootmisele valikuliste soodustuste andmisega konkurentsi moonutada ja iv) meede kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust. Et meede oleks riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, peavad kõik need tingimused olema täidetud.

(72) Oma otsusega liidetud kohtuasjades T-98/16, T-196/16 ja T-198/16 tühistas Üldkohus otsuse (EL) 2016/1208. Eelkõige otsustas Üldkohus, et vastupidiselt sellele, mida komisjon oli leidnud otsuses (EL) 2016/1208, ei rakendatud FITD võetud meetmetega mingisuguseid Itaalia õigusnormidega antud avaliku võimu volitusi. Lisaks hindas kohus tõendeid, millele komisjon oli otsuses (EL) 2016/1208 tuginenud, ning leidis nende tõendite põhjal, et komisjon ei suutnud õiguslikult piisavalt tõendada, et Itaalia ametiasutused olid FITD võetud meetmete vastuvõtmisel osalised, ega ka seda, et need meetmed olid ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigile omistatavad.

(73) Euroopa Kohus jättis selle otsuse apellatsioonkaebuse peale jõusse ja selgitas suurkojana tehtud otsuses oma kohtupraktikat seoses selliste meetmete riigile omistatavusega, mida on andnud eraõiguslik üksus, mis ei ole riigiasutus ega riigi osalusega äriühing.

(74) Eelkõige leidis Euroopa Kohus, et olukorras, kus abi andnud üksus põhineb erakapitalil, erinevad kaudsed tõendid, mis näitavad meetme riigile omistatavust, nendest tõenditest, mida nõutakse juhul, kui abi andnud üksus on riigi osalusega äriühing, ning et kapitaliosalusel põhineva seose puudumine asjaomase üksuse ja riigi vahel on selles osas kindlasti tähtis. Euroopa Kohus on seisukohal, et kuna seda liiki olukorras niisugused sidemed puuduvad, ei saa komisjon tugineda sellise üksuse ja riigi vahelistele kapitaliosalusel põhinevatele sidemetele. Seepärast on komisjon sellistes olukordades seda enam kohustatud esitama tõendeid, mille põhjal oleks võimalik kindlaks teha, et asjaomane abimeede oli võetud ametiasutuste mõju või tegeliku kontrolli all.

(75) Lisaks märkis Euroopa Kohus, et Üldkohus järeldas, et komisjon ei olnud piisavalt tõendanud FITD võetud meetmete Itaaliale omistatavust, kõikide nende tõendite analüüsimise põhjal, millele komisjon oli otsuses (EL) 2016/1208 tuginenud, arvestades nende konteksti.

(76) Seda arvesse võttes ja kuna komisjoni käsutuses ei ole mingeid täiendavaid asjakohaseid tõendeid, mis võiksid õiguslikult piisavalt tõendada, et FITD võttis käsitletavad meetmed Itaalia ametiasutuste tegeliku mõju või kontrolli all, tuleb järeldada, et komisjonile kättesaadavate tõendite põhjal ei ole kõnealused meetmed Itaaliale omistatavad.

4.2. ***Järeldus***

(77) Eespool kirjeldatud kaalutlusi arvesse võttes järeldab komisjon, et tema käsutuses olevad tõendid ei ole piisavad selle tõendamiseks, et FITD võetud meetmed hõlmasid riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

5. **JÄRELDUS**

(78) Komisjon järeldab, et meetmed, mille FITD 2014. aastal Tercase kasuks võttis, ei kujuta endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Meetmed, mille Itaalia hoiuste tagamise skeem Fondo interbancario di tutela dei depositi 2014. aastal Tercase kasuks võttis, ei kujuta endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 21. september 2023

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Didier REYNDERS